

Lisää aula-avustajia koulututtui Kiteellä

KITEE
Mervi Venäläinen

Kiteen sotekeskuksen OLKA-pisteelle koulututtui jälleen uusia vapaaehtoisia aula-avustajia. OLKA-koordinaattori **Hanna Kääriäinen** Pohjois-Karjalan sosiaaliturvakeskuksesta laskeskelee, että jo syksyllä pidetyn ensimmäisen koulutuksen jälkeen Kiteellä vapaaehtoistoiminnan sopimuksen teki 12 henkilöä. Toiseen koulutukseen osallistui kymmenkunta henkilöä.

Toiminnasta vastaavat yhteistoimin Pohjois-Karjalan sosiaaliturvayhdistys ja Siun sote. Kehittämistyössä ja toiminnan toteutuksessa on mukana monia eri toimijoita.

Aula-avustajatoimintaa on ollut Kiteen sotekeskuksessa tarjolla viime syksystä lähtien. Tarvetta on ollut, kertovat vapaaehtoisena toimineet **Ulla Penttinen** ja **Riitta Väistö**. Kohtaamisia on ollut päivittäin kymmeniä, kiireisimpinä päivinä jopa lähelle sata.

–Autamme löytämään oikeaan paikkaan tai vaikkapa ilmoittautumaan laboratorioon. Asiakkaat ovat olleet tyytyväisiä, tuskin missään työssä on saatu niin paljon kiitosta, kuin tässä.

Vihreään liiviin pukeutuneet vapaaehtoiset aula-avustajat ovat paikalla arkisin aamupäivällä. Samankaltaista toimintaa on Kiteen lisäksi vain Joensuun keskus-sairaalassa.

–Kiteellä on ollut aktiivisia toimijoita, jotka ovat läheneet mukaan. Siitä kuuluu vapaaehtoisille suuri kiitos, Hanna Kääriäinen sanoo.

KOULUTUKSESSA nousi keskusteluun äskettäin *Helsingin Sanomissa* julkaistu toimittaja **Anna-Sofia Bernerin** artikkeli, jossa tutkija **Laura Kihlström** kertoi tutkimushavainnoistaan terveysasemilla. Tärkein havainto oli, että saapuessaan terveysasemalle, ihminen kaipaa ensimmäiseksi vuorovaikutusta toisen ihmisen kanssa.

Kiteen sotekeskuksessa OLKA-pisteen yhteyshenkilönä toimiva sairaanhoitaja-terveydenhoitaja **Miia Pajula** sanoo, että aula-avustajatoiminta vastaa juuri tähän tarpeeseen. Asiakkaat kohtaavat vapaaehtoisen aula-avustajan, joka auttaa, kun hoitohenkilökunta tekee työtään hoituhuoneissa.

Moni vapaaehtoiseksi koulututtava kertoo motiivikseen halun auttaa. Usealla on taustallaan asiakaspalvelutyö tai aktiivinen yhdistystoiminta. Moni on kuullut, että kun sotekeskuksessa ei enää ole neuvontapistettä, on oikeaan paikkaan vaikeaa navigoida.

Osastonhoitaja **Juha-Matti Sairanen** näkee asias-

Osastonhoitaja **Juha-Matti Sairanen** ja sairaanhoitaja-terveydenhoitaja **Miia Pajula** pitävät vapaaehtoisten aula-avustajien työtä erittäin tärkeänä. **Ulla Penttinen** on toiminut aula-avustajana viime syksystä lähtien.

sa myös inhimillisen puolen.

–Vaikka meillä on hyvät opasteet, voi sotekeskukseen tuleminen olla tunteikas ja jännittävä tilanne, jolloin opasteiden seuraaminen on hankalaa. Voi myös olla kiipuja tai huoli omasta tai toisen terveydestä, eikä ajatus kulje kaikista kirkkaimmin. Silloin on hyvä saada tueksi toinen ihminen.

OLKA-PISTEELLÄ on paikka eri yhdistysten ja potilasjärjestöjen esitteille ja erilaisille teemapäiville. Usein aula-avustajaksi koulututtavalla on taustallaan esimerkiksi jokin potilasjärjestö, mutta Hanna Kääriäinen korostaa, että ilman taustaorganisaatiotakin aula-avustajaksi voi koulututtua.

Koulutuksessa käydään läpi sotekeskuksen tilat ja toiminta, hygieni- ja tartuntatautihojeistukset, tietosuoja- ja vaihtolovelvollisuus, vapaaehtoistoiminnan periaatteet sekä aula-avustajan tehtävät ja omasta jaksamisesta huolehtiminen.

–Olenaisinta on ymmärtää, että aula-avustaja ei ole hoitohenkilökuntaa, vaan vaihtolovelvollinen vapaaehtoistoimija. Aula-avustaja ei ota kantaa asiakkaan hoitoon liittyviin asioihin, ei mene mukaan tutkimushuoneisiin tai käsittele asiakkaan terveystietoja tai rahavaroja. Tärkeintä toiminnassa ovat kiireettömät kohtaamiset, Kääriäinen sanoo.

Vapaaehtoiseksi aula-

Aula-avustajakoulutukseen saapunut **Airi Turunen** (vasemmalla) kuuli vinkkejä syksystä lähtien toiminnassa mukana olleelta **Riitta Väistöltä**.

avustajaksi koulututtunut tekee sopimuksen ja hänet vakuutetaan. Vapaaehtoiset sopivat aulavuoroistaan joustavasti.

–Vuoroja voi varata silloin kun se itselle sopii. Vaurukset tehdään sähköiseen kalenteriin. Lisäksi avustajilla on yhteinen Whatsapp-ryhmä, jossa asioista tiedotetaan. Toiminnasta voi pitää taukoa ja sen voi lopettaa milloin haluaa, Kääriäinen tiivistää.

OLKA viittaa olkapäähän, johon voi tarvittaessa nojata. Ulla Penttinen sanoo, että joskus auttaminen on kuuntelemista ja toiselle läsnä olemista.

–Ihminen voi olla yksinäinen ja hän tarvitsee jonkun, jolle puhua, purkaa tuntojaan. Vapaaehtoistoimijana ei terveysasioihin voi ottaa kantaa, mutta ihmisen voi kohdata ja kuunnella häntä.

Penttinen kokee toiminn-

nan mielekkäänä ja monipuolisena.

–Tulee hyvä mieli, kun voi auttaa.

Penttisen mielestä aula-avustajakoulutus on hyvä. Hänen kohdalleen ei ole sattunut kovin vaikeita tilanteita, mutta joskus on pitänyt hetki miettiä, miten asia ratkaistaan.

–Talonpoikaisjärjellä pääsee pitkälle ja henkilökunta auttaa aina kun apua tarvitsee, hän kiittää.